

به نام خدا

۱۱) معنای صحیح بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«تواناست بر دانش خویش دانا / نه داناست آن کو تواناست بر زر»

- ۱) انسان توانا انسانی است که می‌داند و کسی که نادان باشد، ثروت به دست نمی‌آورد.
 - ۲) آن کسی که دانش در اختیار دارد و ارزش آن را نیز می‌داند، توانمند است و هر کس غنی باشد، لزوماً فرد دانایی نیست.
 - ۳) توانمندی به دانش است و نادانی به بی‌ثروتی نیست.
 - ۴) کسانی که می‌دانند و می‌دانند، توانا هستند و کسانی که توانا باشند، زراندوزی می‌کنند.
- پاسخ: بهترین معنای این بیت در گزینه ۲ آمده است. (غنی = ثروتمند، صاحب مال). در ارتباط است با:
آن کس که بداند و بداند که بداند / اسب خرد از گنبد گردون بجهاند

۱۲) معنی واژه‌های «خرامش - مینو - دژم» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) خرامیدن - آخرت - درگیر
 - ۲) با ناز راه رفتن - بهشت - مضطرب
 - ۳) با ناز راه رفتن - بهشت - خشمگین
 - ۴) خرامیدن - آخرت - مضطرب
- پاسخ: خرامش به معنای خرامیدن و با ناز راه رفتن. مینو به معنای بهشت. دژم به معنای خشمگین.

۱۳) بیت زیر چند حرف اضافه دارد؟

«تو مر دیو را مردم بد شناس / کسی کو ندارد ز یزدان سپاس»

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

پاسخ: حروف اضافه، عبارت‌اند از: از، در، به، با، برای، بر.

اما دقت کنید که در سبک کهن شعر فارسی، گاه مفعول دو نشانه داشته است؛ یعنی «مر» پیش از مفعول می‌آمده است و «را» پس از آن. مر دیو را = دیو را.

«که» حرف ربط است. (کو مخفف که او).

تنها حرف اضافه «ز» است، مخفف «از».

۱۴) «کیمیای سعادت» اثر کیست؟

- ۱) حسین خدیو جم
- ۲) بهاء‌الدین خرمشاهی

۳) ابوسعید ابوالخیر

۴) ابو حامد امام محمد غزالی

پاسخ: کیمیای سعادت کتابی است از محمد غزالی درباره اصول دین اسلام که در آخرین سال‌های قرن پنجم هجری به زبان فارسی نوشته شده است.

۱۵) مفهوم اصلی دو بیت زیر را چه می‌یابید؟

«نگویم دَد و دام و مور و سَمک / که فوجِ ملائک بر اوجِ فلک

هنوزت سپاس اندکی گفته‌اند / ز بیور هزاران یکی گفته‌اند»

۱) گسترده‌گی انواع جانداران

۲) ناتوانی همگان در شکر خداوند

۳) تنوع نعمات خداوند

۴) توجه به خلقت خدا

پاسخ: مفهوم اصلی این دو بیت، ناتوانی تمامی موجودات اعم از حیوانات و فرشتگان در بیان شکر نعمات خداوند است.

۱۱) معنای صحیح بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«تو این را دروغ و فسانه مدان / به یکسان، روشنِ زمانه مدان»

- ۱) این کتاب دروغ و خیال‌پردازی نیست و زندگی تمام انبای بشر مشابه نبوده است.
 - ۲) حرف غیر راست و تخیلی در این کتاب (شاهنامه) وجود ندارد و زمانه شرایط را برای همه یکسان نمی‌کند.
 - ۳) هرگونه صحبت‌های تخیلی از این به دور است و بهتر است به تغییر سبک زندگی در طول زمان توجه کنی.
 - ۴) تو این کتاب را حاوی حرف غیر راست و افسانه‌نپندار، چرا که همواره سبک زندگی و رویه‌های سرنوشت یکسان نبوده است.
- پاسخ: بهترین معنای این بیت در گزینه «۴» آمده است. این بیت را فردوسی درخصوص شاهنامه سروده است.

۱۲) معنی واژه‌های «تیراژه - طبایع - زفان» در کدام گزینه آمده است؟

۱) رنگین کمان - عناصر چهارگانه - زبان

۲) قوس قزح - سرشت‌ها - زبان

۳) رنگین کمان - عناصر چهارگانه - نوا

۴) قوس قزح - سرشت‌ها - نوا

پاسخ: رنگین کمان، تیراژه و قوس قزح هم‌معنا هستند.

طبایع به معنای عناصر چهارگانه (آب، خاک، باد و آتش) است.

زفان شکل دیگر زبان است.

۱۳) بیت زیر چند حرف اضافه دارد؟

«اگر تشنه مانی، ز سختی مجوش / که سقّای ابر آبت آرد به دوش»

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

پاسخ: حروف اضافه، عبارت‌اند از: از، در، به، با، برای، بر.

حروف ربط، حروفی هستند که دو جمله را به هم مرتبط می‌سازند. «که» حرف ربط است. «اگر» حرف ربط است.

حروف اضافه موجود در این بیت، «ز» کوتاه شده «از» و «به» هستند.

۱۴) «احیاء علوم الدّین» اثر کیست؟

۱) حسین خدیو جم

۲) مؤیدالدّین محمد خوارزمی

۳) ابوسعید ابوالخیر

۴) ابو حامد امام محمد غزالی

پاسخ: کتاب احیاء علوم الدین مشهور به احیاء العلوم از آثار شناخته شده ابو حامد محمد غزالی است که به زبان عربی نوشته شده. این کتاب که محتوای دینی، اخلاقی و عرفانی دارد همواره مورد توجه عالمان شیعه و سنی بوده است.

۱۵) مفهوم اصلی دو بیت زیر را چه می یابید؟

«چون بدیدی گردشِ سنگِ آسیا، آبِ جو را هم بینِ آخر، بیا
خاک را دیدی بر آمد در هوا در میانِ خاک، بنگر باد را»

۱) نحوه کارکرد آسیاب

۲) عناصر چهارگانه

۳) وجود علت برای هر معلول

۴) وفاداری و قدرشناسی

پاسخ: علت گردش سنگ آسیاب، آب جوی است. علت پخش شدن خاک در هوا، باد است که گردوغبار را بلند کرده است.